

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ
ВІДНОСИН В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-наукової програми «Право»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни підготовка за спеціальністю

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

АНТОН ЧУБ

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою публічного та приватного права
протокол № 7
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Хорватова Оксана Олегівна*, кандидат юридичних наук, доцент.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти поглибленими знаннями з сутності науки, логіки та критичне мислення, уміння будувати аргументацію, формулювати та перевіряти гіпотези, робити обґрунтовані висновки, основи роботи з інформацією: пошук, аналіз, систематизація та цитування джерел; математичні та статистичні основи: поняття вибірки, показників, методів обробки даних (для кількісних досліджень); інформаційно-комунікаційні технології: володіння текстовими редакторами, електронними бібліотеками, базами даних, програмами для перевірки плагіату; навички письмової роботи: складання планів, написання рефератів, звітів, курсових та інших навчально-наукових текстів; основ етики та правової культури: розуміння моральних норм, авторського права, академічної відповідальності та доброчесності

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* є теоретичні та прикладні засади адаптації цивільно-правових відносин в Україні до норм Європейського Союзу (*acquis* ЄС).

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* є формування системного та критичного розуміння сучасних тенденцій розвитку цивільно-правових відносин в Україні за умов європейської інтеграції, поглибленого аналізу процесів гармонізації національного цивільного законодавства з правом Європейського Союзу, практики застосування цивільно-правових норм у контексті європейських стандартів захисту прав людини, а також розвитку здатності здійснювати наукові дослідження актуальних проблем цивільного права, формулювати обґрунтовані наукові висновки та пропозиції щодо вдосконалення цивільно-правового регулювання в Україні з урахуванням європейських правових підходів.

Основними завданнями навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти науково-теоретичних знань щодо адаптації цивільного законодавства України до норм ЄС, аналіз проблем захисту прав споживачів, регулювання договірних відносин, права власності та страхування, а також набуття навичок застосування європейських стандартів у сфері приватного права.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК03	Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
СК04	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.
СК05	Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01	Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.
ПРН03	Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
ПРН04	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загально-соціального контекстів.
ПРН05	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Європейська інтеграція як фактор трансформації цивільного права України	11	2	3			6	11	1	1			9
Тема 2. Методологія і принципи європейського приватного права у розвитку цивільно- правових відносин	11	2	2			7	12	1	1			10
Тема 3. Проблеми модернізації інституту договору в умовах євроінтеграції	11	2	3			6	11		1			10
Тема 4. Цифровізація цивільно- правових відносин та електронні правочини в Україні та ЄС	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 5. Захист прав споживачів у цивільно-правових відносинах	11	2	2			7	11	1				10
Тема 6. Цивільно-правова відповідальність у праві України та Європейського Союзу	11	2	2			7	10					10
Тема 7. Реформування страхових послуг в умовах євроінтеграції	12	2	3			7	12	1	1			10
Тема 8. Захист цивільних прав у контексті практики Європейського суду з прав людини	12	2	3			7	12	1	1			10
Усього годин	90	16	20			54	90	6	6			78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Європейська інтеграція як фактор трансформації цивільного права України

Вплив Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на розвиток цивільного законодавства. Рецепція принципів європейського приватного права. Трансформація речового та зобов'язального права. Перспективи рекодифікації цивільного законодавства України.

Тема 2. Методологія та принципи європейського приватного права у розвитку цивільно-правових відносин

Теоретико-методологічні основи європейського приватного права. Загальні принципи приватного права ЄС. Концепція «*acquis* ЄС» у сфері приватного права. Принципи європейського цивільно-деліктного права.

Тема 3. Проблеми модернізації інституту договору в умовах євроінтеграції

Гармонізація договірних права України. Модернізація порядку укладення, виконання та розірвання договорів. Специфіка комерційних договорів у світлі євроінтеграції. Договірне право в умовах воєнного стану та форс-мажору.

Тема 4. Цифровізація цивільно-правових відносин та електронні правочини в Україні та ЄС

Діджиталізація договірних інструментарію. Електронна ідентифікація та довірчі послуги. Правовий режим цифрових активів та віртуальних валют. Цифровізація страхових правовідносин. Захист персональних даних у цифрову епоху.

Тема 5. Захист прав споживачів у цивільно-правових відносинах

Основи правового регулювання захисту прав споживачів: євроінтеграційний аспект. Право споживача на інформацію та безпечність продукції. Механізми захисту прав споживачів у сфері фінансових послуг. Судовий захист прав споживачів.

Тема 6. Цивільно-правова відповідальність у праві України та Європейського Союзу

Теоретичні основи та види цивільно-правової відповідальності. Договірна відповідальність: порівняльний аспект. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів або послуг. Міжнародно-правовий аспект: юрисдикція та застосовне право.

Тема 7. Реформування страхових послуг в умовах євроінтеграції

Євроінтеграційні тенденції у сфері страхування. Захист прав споживачів страхових послуг. Державне регулювання та нагляд на страховому ринку. Правовий статус страховика та вимоги до платоспроможності.

Тема 8. Захист цивільних прав у контексті практики Європейського суду з прав людини

Вплив практики ЄСПЛ на розвиток цивільного законодавства України. Європейські стандарти захисту права власності та інших цивільних прав. Механізми захисту прав в ЄСПЛ та критерії прийнятності скарг. Виконання рішень ЄСПЛ в Україні та цивільно-правові наслідки.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Європейська інтеграція як фактор трансформації цивільного права України	2	1
2	Тема 2. Методологія та принципи європейського приватного права у розвитку цивільно-правових відносин	2	1
3	Тема 3. Проблеми модернізації інституту договору в умовах євроінтеграції	2	
4	Тема 4. Цифровізація цивільно-правових відносин та електронні правочини в Україні та ЄС	2	1
5	Тема 5. Захист прав споживачів у цивільно-правових відносинах	2	1
6	Тема 6. Цивільно-правова відповідальність у праві України та Європейського Союзу	2	
7	Тема 7. Реформування страхових послуг в умовах євроінтеграції	2	1
8	Тема 8. Захист цивільних прав у контексті практики Європейського суду з прав людини	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Європейська інтеграція як фактор трансформації цивільного права України	3	1
2	Тема 2. Інформаційні права та їх захист	2	1
3	Тема 3. Проблеми модернізації інституту договору в умовах євроінтеграції	3	1
4	Тема 4. Цифровізація цивільно-правових відносин та електронні правочини в Україні та ЄС	2	1
5	Тема 5. Захист прав споживачів у цивільно-правових відносинах	2	
6	Тема 6. Цивільно-правова відповідальність у праві України та Європейського Союзу	2	
7	Тема 7. Реформування страхових послуг в умовах євроінтеграції	3	1
8	Тема 8. Захист цивільних прав у контексті практики Європейського суду з прав людини	3	1
Усього годин		20	6

8. План семінарських занять

Тема 1. Європейська інтеграція як фактор трансформації цивільного права України

Мета: формування цілісного розуміння механізмів адаптації цивільного законодавства України до норм ЄС, аналіз трансформації ключових інститутів приватного права.

Питання для обговорення:

1. Як Угода про асоціацію змінила пріоритети розвитку цивільного законодавства України?
2. Чи готова українська судова система до прямої рецепції принципів приватного права ЄС?
3. Які зміни у речовому праві є критичними для адаптації до стандартів ЄС?
4. Як трансформується зобов'язальне право під впливом європейських директив?
5. Чи є повна рекодифікація Цивільного кодексу України найкращим шляхом для євроінтеграції України?
6. Які трансформації цивільного права може вплинути на сферу Вашого дослідження?

Тема 2. Методологія та принципи європейського приватного права у розвитку цивільно-правових відносин

Мета: засвоєння європейських принципів та методології для оновлення законодавства, забезпечення ефективного захисту прав учасників правовідносин у європейському просторі.

Питання для обговорення:

1. Які методологічні підходи найкраще пояснюють формування приватного права ЄС?
2. Як загальні принципи приватного права ЄС співвідносяться з традиціями України?
3. Що складає основу сучасної концепції «*acquis* ЄС» у сфері приватних відносин?
4. Яку роль відіграє європейське цивільно-деліктне право у гармонізації зобов'язань?
5. Чи достатньо принципів для створення цілісної системи приватного права в межах ЄС?
6. Чи засоби європейського цивільного права можуть бути дотичними до проблеми, що розглядається у Вашому дослідженні?

Тема 3. Проблеми модернізації інституту договору в умовах євроінтеграції

Мета: формування системного розуміння українського договірної права як динамічного інструменту, що працює за правилами спільного європейського ринку.

Питання для обговорення:

1. Які етапи гармонізації договірної права України з європейськими стандартами є найбільш пріоритетними?
2. Як цифровізація впливає на модернізацію порядку укладення та виконання цивільно-правових договорів?
3. У чому полягає специфіка комерційних договорів при виході бізнесу на ринок ЄС?
4. Як воєнний стан змінив судову практику щодо застосування застережень про форс-мажор?
5. Чи потребує процедура розірвання договорів спрощення в умовах економічної нестабільності?
6. Як договірні правовідносини можуть вплинути на проблему, що Вами досліджується?

Тема 4. Цифровізація цивільно-правових відносин та електронні правочини в Україні та ЄС

Мета: формування розуміння механізмів цифровізації цивільних правовідносин та укладення електронних правочинів відповідно до законодавства України та стандартів ЄС.

Питання для обговорення:

1. Як смарт-контракти змінюють концепцію зустрічного виконання договірних зобов'язань?
2. Як інтеграція електронних довірчих послуг ЄС спрощує ідентифікацію користувачів?
3. Які особливості правового режиму віртуальних активів у цивільному законодавстві?
4. Як автоматизація страхових виплат через цифрові платформи впливає на рівень довіри?
5. Які особливості захисту персональних даних в ЄС?
6. Яким чином електронні правочини можуть бути пов'язані зі сферою досліджуваних Вами суспільних відносин?

Тема 5. Захист прав споживачів у цивільно-правових відносинах

Мета: формування цілісної системи знань про механізми захисту прав споживачів, ефективної взаємодії з суб'єктами господарювання та відновлення порушених прав.

Питання для обговорення:

1. Як новий закон про захист прав споживачів змінює баланс сил між покупцем і продавцем?
2. Якою є гарантія права споживача на інформацію та безпечність продукції?
3. Яка інституційна система контролю та захисту прав споживачів фінансових послуг?
4. Який механізм судового захисту прав споживачів?
5. Які положення Вашого дослідження можна пов'язати з правами споживачів?

Тема 6. Цивільно-правова відповідальність у праві України та Європейського Союзу

Мета: формування знань про механізми застосування правових норм для захисту майнових прав, відшкодування шкоди та вирішення спорів, що виникають з договірних зобов'язань.

Питання для обговорення:

1. Які критерії є визначальними для розмежування договірної та деліктної відповідальності в сучасній доктрині цивільного права?
2. У чому полягають ключові відмінності між українською та європейськими моделями договірної відповідальності?
3. Який механізм відповідальності за шкоду від дефектного товару?
4. Як визначається застосовне право у транскордонних спорах про відшкодування шкоди?
5. Які напрями цивільно-правової відповідальності дотичні до предмету Вашого дослідження?

Тема 7. Реформування страхових послуг в умовах євроінтеграції

Мета: формування системного розуміння трансформації страхового ринку України відповідно до стандартів ЄС.

Питання для обговорення:

1. Які концептуальні зміни у правовому статусі страховика є необхідними для переходу від формального контролю до нагляду на основі ризиків?
2. Який механізм державного регулювання балансу між публічним та приватним інтересом захисту прав застрахованих осіб?
3. Як саме європейські стандарти прозорості впливають на правове забезпечення платоспроможності страховика?
4. У чому полягає специфіка правового регулювання переддоговірної стадії у страхуванні як гарантії захисту прав споживачів від недобросовісних практик?
5. Як проблема страхування може бути імплементована до Вашого дослідження?

Тема 8. Захист цивільних прав у контексті практики Європейського суду з прав людини

Мета: набуття теоретичних знань щодо механізмів застосування стандартів ЄСПЛ у цивільному процесі.

Питання для обговорення:

1. Які правові позиції ЄСПЛ трансформують традиційні інститути цивільного права України?
2. У чому полягає сутність тесту правових механізмів ЄСПЛ при захисті права власності?
3. Які типові помилки українських заявників на етапі національного розгляду призводять до визнання скарг у ЄСПЛ неприйнятними?
4. Якими є реальні цивільно-правові наслідки невиконання рішень ЄСПЛ?
5. Як практика ЄСПЛ може вплинути на врегулювання предмету Вашого наукового дослідження?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Європейська інтеграція як фактор трансформації цивільного права України	6	9
2	Тема 2. Методологія та принципи європейського приватного права у розвитку цивільно-правових відносин	7	10
3	Тема 3. Проблеми модернізації інституту договору в умовах євроінтеграції	6	10
4	Тема 4. Цифровізація цивільно-правових відносин та електронні правочини в Україні та ЄС	7	9
5	Тема 5. Захист прав споживачів у цивільно-правових відносинах	7	10
6	Тема 6. Цивільно-правова відповідальність у праві України та Європейського Союзу	7	10
7	Тема 7. Реформування страхових послуг в умовах євроінтеграції	7	10
8	Тема 8. Захист цивільних прав у контексті практики Європейського суду з прав людини	7	10
Усього годин		54	78

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять. Метою самостійної роботи є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток дослідницьких компетентностей та інтеграція результатів навчання у виконання дисертаційного дослідження, формування в здобувача вищої освіти здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно (без безпосередньої участі викладача) опановувати теоретичні й практичні знання, у тому числі із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Завдання для самостійної роботи: підготовка та апробація результатів наукового дослідження, безпосередньо пов'язаного з темою дисертації здобувача. Необхідно підготувати тези наукової доповіді для участі у науково-практичній конференції, яку проводить ВНЗ «Національна академія управління» або інший заклад вищої освіти чи наукова установа (всеукраїнського чи міжнародного рівня); подати тези відповідно до вимог організаторів конференції; виступити з доповіддю за темою обраного дисертаційного дослідження. Вимоги до змісту тез наукової доповіді: відображення актуальності теми дослідження, чітке формулювання мети та завдань, короткий виклад методології дослідження, основні результати, висновки та практичне значення отриманих результатів. Вимоги до обсягу та оформлення: 2–4 сторінки, оформлення відповідно до вимог конкретної конференції, обов'язкове дотримання стандартів академічної доброчесності та коректне цитування джерел. Форма звітності: надання копії опублікованих тез (або сертифіката учасника) або інше підтвердження виступу (програма конференції, сертифікат, довідка).

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з цивільного права та процесу є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Покажіть, як саме європейська інтеграція впливає на зміну парадигми цивільного права України.
2. Продемонструйте особливості захисту прав споживачів при транскордонній електронній торгівлі.

Варіант 2.

1. Покажіть на прикладах, як класифікуються інформаційні права людини в сучасному законодавстві.
2. Розгляньте вектори реформування ринку страхових послуг України відповідно до стандартів ЄС.

Варіант 3.

1. Продемонструйте зв'язок між принципом правової визначеності та стабільністю цивільних правовідносин.
2. Продемонструйте механізм адаптації дистанційних договорів до вимог законодавства ЄС.

Варіант 4.

1. Порівняйте методологічні підходи до кодифікації цивільного законодавства в Україні.
2. Покажіть ключові відмінності у регулюванні електронних правочинів в Україні та Директивах ЄС.

Варіант 5.

1. Розгляньте вплив *acquis* ЄС на свободу договору в українському праві.
2. Розгляньте проблеми ідентифікації сторін в електронних цивільно-правових відносинах.

Варіант 6.

1. Розгляньте концепцію «слабкої сторони» у договорі через призму захисту прав споживачів.
2. Покажіть вплив практики ЄСПЛ на тлумачення права на мирне володіння майном в Україні.

Варіант 7.

1. Охарактеризуйте специфіку тлумачення договірних умов згідно з принципами європейського контрактного права.
2. Продемонструйте роль рішень ЄСПЛ як джерела цивільного процесуального права.

Варіант 8.

1. Продемонструйте, як цифровізація змінює класичне розуміння форми правочину.
2. Охарактеризуйте механізм цивільно-правового захисту честі та гідності на основі прецедентів ЄСПЛ.

Варіант 9.

1. Покажіть основні напрями модернізації інституту договору під впливом європейських стандартів.
2. Окресліть правові ризики використання смарт-контрактів у контексті цивільного законодавства.

Варіант 10.

1. Охарактеризуйте інститут відповідальності виробника за дефектну продукцію в Україні та ЄС.
2. Покажіть еволюцію поняття цивільно-правової відповідальності в умовах гармонізації з правом ЄС.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- edX (Basic Japanese Civil Law: <https://numl.org/.778403>; Insurance and the Sustainable Development Goals: <https://www.edx.org/learn/economics-finance/sdg-academy-an-introduction-to-insurance-and-the-sustainable-development-goals>);
- Coursera (European Business Law: Understanding the Fundamentals: <https://www.coursera.org/learn/european-law-fundamentals>; European Business Law: Doing Business in Europe: <https://www.coursera.org/learn/eu-law-doing-business>; European Business Law (Specialization): <https://www.coursera.org/specializations/european-business-law>; Foundations of Insurance: <https://www.coursera.org/learn/foundations-of-insurance>);
- Prometheus (Україна на шляху до ЄС: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukraine-road-to-eu/>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Покажіть яким чином європейська інтеграція виступає каталізатором системної трансформації інститутів цивільного права України?
2. Розгляньте механізм та практичні наслідки рецепції принципів європейського приватного права у вітчизняну правову систему.
3. Проаналізуйте як саме змінюється природа речового та зобов'язального права України під впливом європейських стандартів.
4. Окресліть ключові перспективи рекодифікації Цивільного кодексу України в контексті його наближення до правового поля ЄС.
5. Дослідіть як методологія та принципи європейського приватного права визначають вектор розвитку сучасних цивільно-правових відносин.
6. Обґрунтуйте роль та значення загальних принципів приватного права ЄС як фундаментальної основи для гармонізації національних законодавств.

7. Розкрийте зміст концепції «acquis ЄС» та її практичне застосування у сфері регулювання приватних відносин.
8. Порівняйте принципи європейського цивільно-деліктного права із традиційними підходами, що існують у цивілістиці України.
9. Продемонструйте, як саме євроінтеграція впливає на процедуру укладення та розірвання комерційних договорів.
10. Покажіть, які специфічні ризики та особливості мають комерційні договори при співпраці з партнерами з Євросоюзу.
11. Проаналізуйте, як воєнний стан змінив підходи до тлумачення форс-мажорних обставин у зобов'язаннях.
12. Обґрунтуйте, у чому полягає різниця між електронним правочином в Україні та стандартами ЄС. Охарактеризуйте, як діджиталізація спрощує (або ускладнює) процес виконання договірних інструментів сьогодні.
13. Покажіть на прикладах, яку роль відіграють довірчі послуги у забезпеченні юридичної сили цифрових контрактів.
14. Розгляньте особливості правового режиму віртуальних активів: чи можна вважати їх повноцінним об'єктом договору.
15. Продемонструйте, як цифровізація страхових послуг змінює алгоритм взаємодії між страховиком та клієнтом.
16. Розгляньте як забезпечується захист персональних даних у цифрову епоху та які ризики існують для приватного життя.
17. Визначте якими є особливості захисту прав споживачів у сучасних цивільно-правових відносинах.
18. Дослідіть які існують специфічні механізми захисту прав споживачів у сфері фінансових послуг.
19. Розкрийте теоретичні основи та наведіть класифікацію основних видів цивільно-правової відповідальності.
20. Продемонструйте у порівняльному аспекті, як працює договірна відповідальність у вітчизняному та закордонному праві.
21. Розгляньте, як реформування страхового ринку України сприяє реальній євроінтеграції фінансового сектору.
22. Проаналізуйте, які європейські тенденції на ринку страхування є пріоритетними для впровадження в українську практику.
23. Покажіть, яким чином нове законодавство посилює захист прав споживачів страхових послуг.
24. Визначте, як державне регулювання забезпечує прозорість та нагляд за діяльністю сучасних страховиків.
25. Охарактеризуйте, як вимоги до платоспроможності впливають на зміну правового статусу страховика в Україні.
26. Продемонструйте, як практика ЄСПЛ трансформує підходи до захисту цивільних прав у національних судах.
27. Дослідіть, у чому полягає ключовий вплив рішень ЄСПЛ на оновлення цивільного законодавства України.
28. Порівняйте, чи відповідають українські механізми захисту права власності актуальним європейським стандартам.
29. Розкрийте, які критерії прийнятності скарг до ЄСПЛ є найбільш критичними для ефективного захисту прав.
30. Оцініть, які цивільно-правові наслідки має невиконання рішень ЄСПЛ для правової системи України.

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій: схем, моделей, алгоритмів наукового пошуку та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда, виступ на конференції тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, тез доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), апробації результатів наукового дослідження, контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* є підсумковий контроль – диференційований залік.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни *«Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції»* відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-\(red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-(red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60									Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	10 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Актуальні проблеми розвитку цивільно-правових відносин в умовах євроінтеграції» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи аспірантів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

1. Вавженчук С.Я. Договірне право: підручник [у 2 т.]. Т. 1. Харків: Право, 2022. 632 с. https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product&product_id=4386
2. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 896 с.
3. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. / Т.В. Боднар та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1200 с.
4. Спасибо-Фатєєва І.В. Право власності. Способи захисту крізь призму судової практики: монографія. Харків: ЕКУС, 2023. 616 с.
5. Тетарчук І., Дяків Т. Зобов'язальне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 192 с.
6. Полішко Н.Л. Складання цивільно-правових документів. Частина 4: Земельні правовідносини: навч.-метод. посіб. Київ: НАВС, 2023. 412 с.
7. Полішко Н.Л., Мазур В.В., Бобко В.Г. Відшкодування моральної шкоди, завданої смертю фізичної особи (на прикладі України та республіки Польща). *Наука і техніка сьогодні*. № 5(33) 2024. С.160-170 URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5\(33\)-160-170](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-5(33)-160-170)
8. Полішко Н.Л., Шаповал Л.І. Про деякі підходи до законодавчого регулювання ролі опікуна (піклувальника) в Україні, Франції та Швейцарії. *Актуальні питання у сучасній науці*. № 8(26) 2024. С. 693-704. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8\(26\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-8(26))
9. Полішко Н.Л., Ракул О.В. Банківська гарантія та порука як вид забезпечення виконання цивільно-правових зобов'язань (на прикладі договору факторингу). *Наука і техніка сьогодні*. № 9(37) 2024. С.83-92. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-9\(37\)-83-92](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-9(37)-83-92)
10. Хорватова О.О. Цивільно-правова регламентація істотних умов договору страхування життя в сучасних умовах. *Європейський правничий часопис*. 2025. Вип. 6, 7. С. 116-124. URL: https://cms.legal-journal.e-u.edu.ua/uploads/6_18_fd828f2e11.pdf

11. Хорватова О.О. Особливості цивільно-правового регулювання договору страхування життя та здоров'я на випадок критичних жіночих ризиків: вагітності та пологів. *Медичне право*. 2025. № 1(35). С. 58-70. <https://doi.org/10.25040/medicallaw2025.01.058>
12. Хорватова О.О. Інвестиційне страхування життя: особливості цивільно-правового регулювання відповідно до нового законодавства. *Європейські перспективи*. 2024. № 2. С. 147–153. URL: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.2.22>
13. Хорватова О.О. Цивільно-правове регулювання інвестиційної діяльності страхових компаній лайф. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 2. С. 61–67. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/1268>
14. Хорватова О.О. Деякі питання міжнародно-правового регулювання використання технологій штучного інтелекту в сфері страхування життя. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 2. С. 230–233. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/897/835>
15. Хорватова О.О. Правові особливості укладання угоди купівлі-продажу нерухомості в Україні та державах Європейського Союзу. *Актуальні проблеми права України та Польщі: монографія* / за заг. ред. Ю.Бошицького, А.Шміта. Київ: Талком, 2020. С. 199-203. URL: https://kup.edu.ua/images/A/25/Monografia/Polska_monografia_2020.pdf
16. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб. / за заг. ред. С.О. Сліпченка, О.Л. Зайцева. Харків: ХНУВС, 2022. 332 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3bac_pravo/Tsyvilne-pravo_Zahalna-chastyna_navchalnyi-posibnyk_KhNUVS_2022.pdf